

лимерных материалов / М.С. Золотов, М.А. Любченко // Применение пластмасс в строительстве и городском хозяйстве: Материалы IX Междунар. науч.-техн. интернет-конференции. – Харьков: ХНАГХ, 2010. – С.44-46

8.Золотов М.С. Влияние различных факторов на прочностные характеристики лакокрасочных покрытий / М. С. Золотов, М. А. Любченко // Науковий вісник будівництва. – Харків: ХДТУБА, 2007. – № 43. – С.123-127.

9.Золотов М.С. О воздействии воды и атмосферной влажности на защитно-декоративные покрытия на основе полимерных материалов / М.С. Золотов, М.А. Любченко // Ресурсоекономні матеріали, конструкції, будівлі та споруди: Зб. наук. праць. – Рівне, 2009. – Вип.18. – С.38-43.

10.Liubchenko M. Modified Protective and Decorative Coatings on a Basis of Acrylic Polymers / M. Liubchenko, M. Zolotov, S. Voliuvach // Unitech'10: Proceedings, V. III. – Gabrovo.: University Publishing House “V. Aprilov”, 2010. – P.475-479.

Получено 07.11.2011

УДК 626 : 627

А.О.МОЗГОВИЙ, канд. техн. наук

Харківський державний технічний університет будівництва та архітектури

АНАЛІЗ СТАТИСТИЧНИХ ДАНИХ ТОВЩИНИ ЛЬОДУ НА ВОДОСХОВИЩАХ ГІДРОВУЗЛІВ ДНІПРОВСЬКОГО КАСКАДУ. ВИБІР ПАРАМЕТРІВ ФУНКЦІЇ РОЗПОДІЛУ МАКСИМАЛЬНОЇ ТОВЩИНИ ЛЬОДУ ЗА СТАТИСТИЧНИМИ ДАНИМИ

Для оцінки надійності гідротехнічних споруд каскаду гідровузлів виконано математичну обробку статистичних даних товщини льоду у водосховищах гідровузлів Дніпровського каскаду.

Для оценки надежности гидротехнических сооружений каскада гидроузлов выполнена математическая обработка статистических данных толщины льда в водохранилищах гидроузлов Днепровского каскада.

For the estimation of reliability of hydrotechnical building of cascade of the hydro-electric stations the mathematical processing of statistical data of thickness of ice is executed in the storage pools of the hydro-electric stations of the Dnepr cascade.

Ключові слова: надійність гідротехнічних споруд, статистичні дані, товщина льоду, водосховища каскаду гідровузлів.

Відповідно до нормативних документів [1-3], які регламентують основні підходи до проектування гідротехнічних споруд гідровузлів, до навантажень і впливів входять: навантаження і впливи від рівних льодових полів максимальної товщини і міцності в розрахункову зиму (див. додаток Ж, п. Ж.1, н [1]) або від проривів заторів при зимових пропусках води в нижній б'єф для гребель або інших споруд, що беруть участь у створенні напірного фронту (див. додаток Ж, п. Ж.2, г [1]), тиск льоду, що визначається при його середній багаторічній товщині (п. 4.2, з [2]), тиск льоду, що визначається при його середній багаторічній товщині забезпеченістю 1% (п. 4.3, г [2]). Вплив льоду слід урахувувати при проектуванні кріплень відкосів гребель із ґрунтових матеріалів (п.5.1*, з

[3]). Згідно з [4], на гідротехнічні споруди діють: навантаження від льодових полів (п.п.5.5-5.9 [4]), навантаження від суцільного льодяного покриву при його температурному розширенні (п.п.5.10-5.12 [4]), навантаження від заторних і зажорних мас льоду (п.п.5.13-5.14 [4]), навантаження від примерзлого до споруди льодяного покриву при змінненні рівня води (п.п.5.15-5.18 [4]).

При проектуванні гідротехнічних споруд необхідно виконувати оцінку їх надійності і безпеки на основі імовірнісних методів (див. п. 2.3.10 [1]). Для виконання розрахунків щодо визначення надійності і безпеки гідротехнічних споруд на основі імовірнісних методів необхідно мати статистичні дані максимальної товщини льодового покриву водосховищ гідровузлів різної забезпеченості.

Статистичні дані товщини льоду у водосховищах Дніпровського каскаду. При проектуванні, будівництві та експлуатації гідровузлів, особливо в суворих кліматичних умовах, значна увага приділяється питанням зимового режиму річок і водосховищ, дослідженням льодових, заторних, зажорних явищ на річках і водосховищах, вивченню термічного режиму водосховищ. Подібні питання детально розглядаються для території колишнього СРСР у [5-11].

Рекомендовані як нормативні дані щодо льодових навантажень на гідротехнічні споруди на території колишнього СРСР наведено у [4]. Відповідно до п. 5.1 [4] навантаження від льоду на гідротехнічні споруди повинні визначатись на підставі статистичних даних про фізико-механічні властивості льоду, гідрометеорологічні і льодові умови у районі будівництва для періоду часу із найбільшим льодовим впливом.

Розрахункова товщина рівного прісноводного льоду Європейської частини колишнього СРСР, розташованої південніше 65° північної широти, приймається 0,8 від максимальної за зимовий період товщини льоду 1% забезпеченості (п. 5.3 [4]).

Дані про максимальну товщину льоду на водосховищах гідровузлів Дніпровського каскаду надано у Гідрологічних щорічниках [12].

Математична обробка статистичних даних максимальної товщини льоду на водосховищах гідровузлів Дніпровського каскаду. Криві розподілу. Опрацювання Гідрологічних щорічників за 1956-1966 р.р., 1978-1979 р.р. дозволило побудувати вибірки щорічних максимальних товщин льоду на водосховищах гідровузлів Дніпровського каскаду.

За даними [13-14] як теоретичні розподіли в гідрометеорології застосовують такі: біекспоненціальний (Гумбеля), біноміальний, Пірсона III типу, Крицького-Менкеля, Дмитрієва, Грамма-Шарльє, нормальний, логарифмічно-нормальний, U-подібний, Гудріча та ін.

Для імовірнісної оцінки щорічної максимальної товщини льоду в даній роботі застосовано трьохпараметричний гамма-розподіл, біекспо-

чених за аналітичною кривою забезпеченості, від ймовірностей, визначених за емпіричною кривою забезпеченості $\sigma_r, \%$ і значення середньоквадратичного відхилення щорічної максимальної товщини льоду, що визначена за аналітичною кривою забезпеченості, від зафіксованої товщини льоду $\sigma_h, \%$ [18]. Результати оцінки точності розрахунків неперевищення $p, \%$ щорічної максимальної товщини льоду за порівнянням параметрів $\sigma_r, \%$ та $\sigma_h, \%$ наведено в табл. 1.

Таблиця 1 – Результати оцінки точності розрахунків щорічної максимальної товщини льоду

№ п/п	Район спостережень	Трьохпараметричний гамма-розподіл		Біекспоненціальний розподіл		Логарифмічно-нормальний розподіл	
		$\sigma_r, \%$	$\sigma_h, \%$	$\sigma_r, \%$	$\sigma_h, \%$	$\sigma_r, \%$	$\sigma_h, \%$
1	м. Київ	9,46	6,8	10,23	6,8	-	-
2	м. Канів	7,95	3,4	-	-	7,64	3,6
3	м. Кременчук	5,39	2,7	5,6	2,2	-	-
4	м. Дніпродзержинськ	4,22	2,6	6,39	1,9	-	-
5	м. Запоріжжя	4,64	2,7	4,71	2,3	-	-
6	м. Каховка	7,03	2,9	7,64	3,0	-	-

Найбільш впливовим з точки зору оцінки точності вважається параметр σ_h [18], тому ймовірності щорічної максимальної товщини льоду у водосховищах Київського, Канівського і Каховського гідровузлів можуть бути представлені трьохпараметричним гамма-розподілом, а у водосховищах Кременчуцького, Дніпродзержинського і Дніпровського гідровузлів можуть бути представлені біекспоненціальним розподілом.

Параметри функцій розподілу ймовірності неперевищення $p, \%$ щорічної максимальної товщини льоду наведено в табл. 2, 3. В якості параметрів трьохпараметричного гамма-розподілу наведено значення статистик λ_2, λ_3 , коефіцієнт варіації C_V , коефіцієнт асиметрії C_S . Для біекспоненціального розподілу наведено значення коефіцієнтів a_0, a_1, a_2 .

Таблиця 2 – Параметри функцій трьохпараметричного розподілу ймовірності щорічної максимальної товщини льоду

№ п/п	Район спостережень	Трьохпараметричний гамма-розподіл			
		λ_2	λ_3	C_V	C_S
1	м. Київ	0,05444	0,0464	0,45337	0,41487
2	м. Канів	0,0192	0,01947	0,30716	1,05795
3	м. Каховка	0,03475	0,03281	0,39167	0,72112

Таблиця 3 – Параметри функцій біекспоненціального розподілу імовірності щорічної максимальної товщини льоду

№	Район спостережень	Біекспоненціальний розподіл		
		a_0	a_1	a_2
1	м. Кременчук	1,04456	-1,1152	1,00035
2	м. Дніпродзержинськ	1,96774	-2,04187	0,6296
3	м. Запоріжжя	0,84476	-0,85903	0,73457

За результатами оцінки точності розрахунків імовірності щорічної максимальної товщини льоду на водосховищах гідровузлів Дніпровського каскаду можна зробити наступні висновки:

а) імовірності щорічної максимальної товщини льоду на водосховищах Київського, Канівського і Каховського гідровузлів можна представити трьохпараметричним гамма-розподілом;

б) імовірності щорічної максимальної товщини льоду на водосховищах Кременчуцького, Дніпродзержинського і Дніпровського гідровузлів можуть бути представлені біекспоненціальним розподілом.

Отримані дані можуть застосовуватись при імовірнісних розрахунках безпеки і надійності гідротехнічних споруд.

1.ДБН В.2.4-3:2010. Гідротехнічні споруди. Основні положення. Мінрегіонбуд України. – К., 2010. – 37 с.

2.СНиП 2.06.06-85. Плотины бетонные и железобетонные. – М.: Госстрой СССР, 1986. – 62 с.

3.СНиП 2.06.05-84*. Плотины из грунтовых материалов. – М.: Госстрой СССР, 1985. – 68 с.

4.СНиП 2.06.04-82*. Нагрузки и воздействия на гидротехнические сооружения (волновые, ледовые и от судов). – М.: Госстрой СССР, 1989. – 71 с.

5.Рымша В.А. Ледовые исследования на реках и водохранилищах / Рымша В.А. – Л.: Гидрометеиздат, 1959. – 190 с.

6.Панов Б.П. Зимний режим рек СССР / Панов Б.П. – Л.: ЛГУ, 1960. – 238 с.

7.Ледотермический режим свободных рек и подпертых бьефов и его регулирование / Под. ред. Р.В. Красовицкого // Труды координационных совещаний по гидротехнике. – 1968. – Вып.42. – 499 с.

8.Расчеты и прогнозы ледовых явлений на реках / Под. ред. С.Н. Булагова // Труды гидрометцентра СССР. – 1974. – Вып.117. – 98 с.

9.Россинский К.И. Термический режим водохранилищ / Россинский К.И. – М.: Наука, 1974. – 167 с.

10.Регулирование ледовых явлений на каскадах гидроузлов / под. ред. Р.В. Красовицкого // Труды координационных совещаний по гидротехнике. – 1976. – Вып.111. – 218 с.

11.Исследования, расчеты и прогнозы ледовых явлений на реках и водохранилищах / Под. ред. Р.В. Донченко, А.Н. Чижова // Труды государственного Ордена Трудового Красного Знамени гидрологического института. – 1985. – Вып.309. – 77 с.

12.Толщина льда и снега на льду / Под. ред. Н.П. Горбачевич // Гидрологический ежегодник 1956 г. Бассейны Черного и Азовского морей (без Кавказа). Река Днепр и верхняя часть его бассейна до р. Десны и бассейн р. Десны. – 1959. – Т.2. Вып.2-4. – С.171-196.

13.Кобышева Н.В. Климатологическая обработка метеорологической информации / Кобышева Н.В., Наровлянский Г.Я. – Л.: Гидрометеиздат, 1978. – 295 с.

14.Исаев А.А. Статистика в метеорологии и климатологии / Исаев А.А. – М.: МГУ, 1988. – 248 с.

15.Гидрология и гидротехнические сооружения / Г. Н. Смирнов и др. – М.: Высш. шк., 1988. – 472 с.

16.Вайнберг А. Надежность и безопасность гидротехнических сооружений. – Харьков: Тяжпромавтоматика”, 2008. – 484 с.

17.Мозговий А.О. Аналіз статистичних даних сейсмічної активності на території України. Вибір параметрів функції розподілу інтенсивності землетрусів за статистичними даними // Науковий вісник будівництва. Вип.58. – Харків: ХДТУБА, 2010. – С.264- 270.

18.Международное руководство по методам расчета основных гидрологических характеристик. – Л.: Гидрометеиздат, 1984 – 247 с.

Отримано 03.10.2011

УДК 69.06 : 658.012.2

О.М.ПШНЬКО, д-р техн. наук

*Дніпропетровський національний університет залізничного транспорту
ім. академіка В.Лазаряна*

І.Д.ПАВЛОВ, д-р техн. наук, І.А.АРУТЮНЯН, канд. техн. наук

Запорізька державна інженерна академія

ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ РОЗВИТКУ БУДІВЕЛЬНОГО ВИРОБНИЦТВА

Розглядається один з важливих елементів будь-якої логістичної системи – підсистеми, що забезпечує проходження і обробку інформації, яка при ретельному вивченні сама розгортається в складну інформаційну систему забезпечення будівельного виробництва.

Рассматривается один из важных элементов любой логистической системы – подсистемы, которая обеспечивает прохождение и обработку информации, которая при тщательном изучении сама разворачивается в сложную информационную систему обеспечения строительного производства.

The important element of any logistic system is a subsystem, which provides passing and treatment of information which at a careful study is opened out in the difficult informative system of providing of a build production.

Ключові слова: логістика, логістичні системи, матеріальні потоки, інформаційні потоки, будівельний процес, інформаційні технології.

В умовах ринкової економіки особливий інтерес є у вивченні логістизації будівельного процесу. Система поглядів на вдосконалення діяльності будівельних організацій шляхом раціоналізації управління матеріальними потоками є концепцією логістики.

Ключовим в логістиці є поняття матеріальних потоків, що протікають між різними підприємствами або усередині одного підприємства. Матеріальний потік включає операції вантаження, розвантаження, транспортування, комплектацію та інші, а відповідний матеріальному інформаційний потік характеризується операціями збору, обробки і передачі інформації.